

WAPEN der HEERLYKHEID
'S PRINCEN - HAGGE.

Wapen der Gemeente Princenhage
toegestaan by Besluit van den Hoogen
Raad van Adel, de dato 16 July 1817

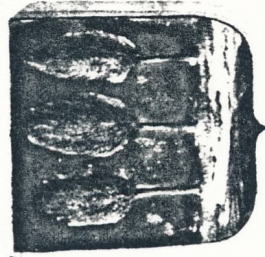
Zynde van silver beladen met drie
boomen en hunne natuurlyke kleur

VAN WEGE DEN KONING.

DE HOOGE RAAD VAN ADEL, gebruik makende van de magt aan
denzelven verleend, bij besluit van den 20sten Februarij 1816, bevestigt bij
desen de *Graven van Sincen-Hage.*

ingevolge het, door haar gedaan verzoek, in het bezit van het navolgende Wapen:

*Lijns van Sincen, beleden met
drie Beimen in één en noten op de*

Gedaan in 'S GRAVENHAGE den 16. July 1817.

TER ORDONNANTIE VAN DEN HOOGEN RAAD,

de heer de heer van den Secretaris.

eldonck bij haar huwelijk
1445 werd het goed weer
schrijving van 1449 be-
met nog eenige erfrenten

thof; dit werd opgeheven
chtigd door hertog Philips
en leenheer worden aan-

gekomen het goed den
or Jan van Wijck, wiens

2)

dezen naam is bij de ad-
stede aan den weg naar
n behoord: de Hoeshoef,
e Stuifhoeve, de hoeve ter
oute (ex Ligno), blijkens
e Mechelsche Berthouts,
kende is Jan uten Houte,
trijd tegen Gelder rondom
chap. Zijn kleinzoon was
erd aan hem en zijn na-
vaart te rijden naast de
dwongen verkocht Hen-
Houte, geheel de heerlijk-
ede hield ook het laathof

rgst of de Muysenberg.
neer van Borgst; in 1412
Dirk van der Merwede,
essoen van Wijtvliet; in
Kessingen, in 1632 Guido
nog uit in de 16e eeuw. 4)
de huidige kom, zal òf
nebben behoord, òf aan

ndeler, *Het huis den Emmer.*

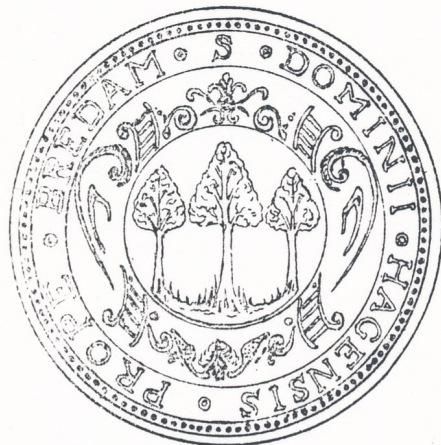
erlijk geslacht van den Houte".

, *De heerlijkheid Burgst.* — Brieven

goed, bewaarde gezels: P. Arch

Godfried van Schoten in leen zijn opgedr
bezittingen was het „goed van Lies”, w
1279 veertien bunder koopt, met het bijb
hondert vijftich boenre ende een half” gr
werd aan het kapittel te Breda.

Wij weten niet met zekerheid in w
gemeenschap geregeld is geworden, maar
Claes van Nispen, voor den hertog van
heerlijkheid van Breda, de macht ontving
scepenen ende dingebangke in allen onzen
Breda”. 1) In 1331 toch vinden wij voor h
Jan van Hulst en Jan van Varent, 2) en in 1
dat zij „alse scepenen uter Haghe ghemeyr

Er is mij ge
zegel in de han
der 17e eeuw. D
naar een afdruk v
vervaardigd rou
De kleuren zijn
boomen op een

De schepenba
uit twee zeventa
één jaar aanges

schout als diens vertegenwoordiger.

Bij gewichtige aangelegenheden wer
van de kwartiermeesters (gezworener
door de schepenbank, en wel twee voor elk
en Overa; 2. Effen, het Hout, Ryt, Heuv
geving kerk of Byloop; 4. Bagven, Lies en
Westrik, Beek; 6. Overveld; 7. Emer, Le
broek en Burgst. 4)— Twee gemeenteme
ook „borghemeesters” genoemd), uit een vo
gekozen of door dezen aangesteld indien d
weigerde te aanvaarden, hadden voor taak
hun aanstelling gold slechts een half ja
werden opgemaakt in overleg met de weg
Waarschijnlijk hadden deze ook toezicht op

De polders: Halderdonk; Halle; Wy
Buynster met Slangenwijk; Hoog en Laag As

Aan den Hoogen Raad van Adel

te

13-GRAVENHAGE.

11 Augustus 1944.

2.

gemeentewapen.

Reeds eenige malen, laatstelijk bij mijn schrijven van 22 Juni 1943, heb ik mij tot Uw College gewend met het verzoek de per 1 Januari 1942 gevormde nieuwe gemeente Beek N.B. in het bezit van een gemeentewapen te stellen.

Reeds in mijn schrijven van 16 December 1941 bracht ik enkele wenschen naar voren betreffende de samenstelling van dit wapen.

Thans bied ik U hiernevens aan het ontwerp voor een voor deze gemeente verlangd wapen met een beschrijving ervan.

Ik durf aannemen dat Uw College daarin aanleiding zal vinden thans spoedig tot het toekennen van een wapen aan de gemeente Beek N.B. over te gaan.

Den Heer Secretaris-Generaal van het Departement van Binnenlandsche Zaken heb ik bij schrijven van heden verzocht de spoedige toekenning van een wapen aan deze gemeente te willen bevorderen, waarbij naast de beschrijving een teekening in kleuren van het verlangde wapen is overgelegd.

DE BURGEMEESTER VAN BEEK N.B.,

Lat-gothiek wapenschild der gemeente Beek N.B.

Sprekend gebiedswapen.

Gedeeld: Rechterzijde: in blauw het beeld van Sint Geertruida; Hoofd naar rechts gewend; Kleeding wit, bruin, goud en zood; Gouden staf, waarop aan onderzijde een mijs. Linkerzijde: doorsneden; bovenste kwartier van goud, waarop in blauw kleine golfjes, voorstellende de Beek (naam der gemeente), waarboven hoogeopgaande golven van dezelfde kleur (voorstellende de bewegende tijden van heden); onderste kwartier van zilver, waarin drie gestemde, gebladerde en uitgerukte boomen (wapen van de voormalige gemeente Princshage, waartoe Beek behoort).

In de "Geschiedkundige Beschrijving van de stad Breda en hare omstreken" door A.J. van der La (uitgegeven te Gorinchem bij J. Moordrujn en Zoon 1845) komt op bladzijde 118 o.a. hetvolgende voor:

"De Patrones van de Beek, de H. Geertruida, is eigenlijk de verdrijfster van ratten en muizen. In de oude kapel vond men een afbeeldsel van haar, waarop de ratten en muizen tegen haar opliepen. Eenige minuten ten Westen van de Beek, ligt eene hegge van eene tamelijke lengte de St. Geertruidahegge genaamd, dewelke langs eenige bouwlanden heen loopt. Men zegt, dat die H. Maagd daar altijd hare gewone wandelingen deed. Ook vindt men verder, in dezelfde rigting op het gehucht Groot Overveld de zoogenaamde St. Geertruidaput, alwaar die Maagd dikwijls water zoude hebben komen scheppen en drinken."

Utkerf af G. B. Orløge, ambassadør for
Secretariatet i Kunstskildre i Kjøbenhavn

Ann

Haar Majesteit de Koningin der Nederlanden,

PRINSENBERG.

Bezoek,

Gevolg gevend aan het besluit van de Raad deser gemeente, genomen in zijn vergadering van 7 September deser jaars, hebben wij de eer U eerbiedig te verzoeken deze gemeente te machtigen tot het voeren van een eigen wapen.

Bij beschikking van de Secretaris-Generaal van het Departement van Binnenlandse Zaken de dater 23 December 1941, no. 4248] B.B. (Dor. Staats- en Adm. recht) werd de gemeente Prinsenhage opgeheven en werd gelijktijdig de huidige gemeente Beek N.B. gevormd. Deze nieuwe gemeente voert tot op heden nog geen gemeente-wapen.

Wij achten het met het oog op de plaats, welke deze gemeente in het rijksoverheid inzoomt ten aanzien van de gemeente, dat ook wij, evenals nagenoeg al hare ondergemeenten, het recht verkrijgt een eigen wapen te voeren.

Bij het aanstellen van een wapen, waarvan wij een ontwerp U hierbij aanbieden is getracht uitdrukking te geven aan de oude historische samenhang met de voormalige gemeente Prinsenhage.

De dien einde is in het ontwerp het kernpunt van het wapen van Prinsenhage, namelijk het 1 linden-motief, overgenomen. Dit motief is in de herkomst van het ontwerp-wapen ondergebracht en te symboliseren, dat Prinsenhage is ten onder gegaan, terwijl het beek-motief, een afgevoerd gulfijde op groen veld in de herkomst is geplaatst en daarmede niet te drukken, dat Beek N.B. (dus nu is ontbonden aan een beek wijk naar grondgebied deontrolat) als zelfstandige gemeente is blijven voortbestaan.

Wij menen dat de overvloedige symboliek voldoende de diepere zin, welke daarvan ten grondslag ligt, weergeeft.

Gezamen worden wij bij dit verzoekschrift Uwe aandacht nog willen vestigen op het navolgende.

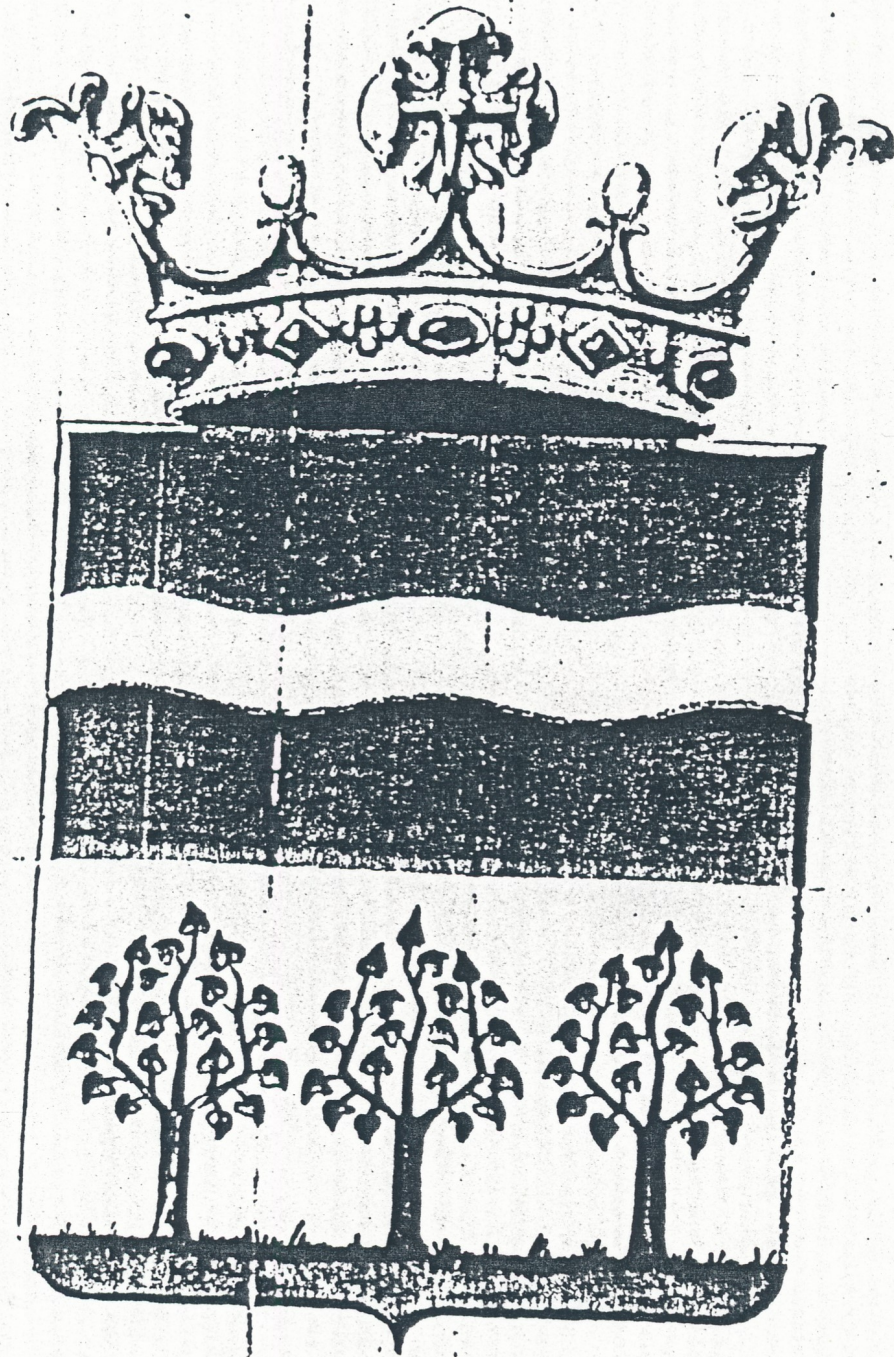
Salange is bij koninklijke beschikking van 21 Juli 1950, no. 1 bij de Staten-Generaal een ontwerp van wet ingediend strekkende tot wijziging van de naam der gemeente Beek N.B. in Prinsenhage.

Indien dit ontwerp kracht van wet zal verkrijgen zou het voor deze gemeente van grote betekenis zijn, indien U gelijktijdig met of vóór het in werking treden der wet de gemeente haar eigen wapen kon schenken.

Wij wijzen er hierbij op, dat het gemeentebestuur daartoe hare officiële stukken, zoals brieven, registers, uitbreidsels en afschriften gelijktijdig aan alle gemeentebesturen als van nieuw gemeentewapen zou kunnen voorzien, terwijl ook verschillende plaatselijke instellingen, bedrijven en particulieren in dezelfde voorstellen zouden delen.

Gezamen vertrouwen wij, dat U bovengenoemde verzoek in welwillende overweging wilt willen nemen.

Van U, Mevrouw, de dw. drs.,
Met eerbiedige hoogachting,

Wij **Juliana**, bij de gratie Gods,
Koningin der Nederlanden,
Prinses van Oranje-Nassau, enz; enz; enz.

12 Januari 1951

No. 7

Genien het schrijven van het gemeentebestuur van Prinsenbeek, houdende het verzoek aan die gemeente een wapen te verlenen;

Gelet op het besluit van de Souvereine Vorst van 24 December 1814, No. 32, en het Koninklijk besluit van 23 April 1919, Staatsblad No. 181;

Geheard de Hege Raad van Adel;

Op de voordracht van Onze Minister van Binnenlandse Zaken van 4 Januari 1951, no. 38289, afdeling Binnenlands Bestuur, bureau Kabinetzaken;

HEBEN GOEDGEVONDEN EN VERSTAAN:

de gemeente Prinsenbeek een wapen te verlenen, waarvan de beschrijving luidt als volgt:

Doorsnedent

- I. in sinopel een golvende dwarsbalk van silver;
 - II. in silver drie lindebomen van sinopel, staande op een terras van hetzelfde.
- Het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en twee paarlen.

Onze Minister van Binnenlandse Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit.

GARKT ANTON, 12 Januari 1951.

(get.) JULIANA.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN,

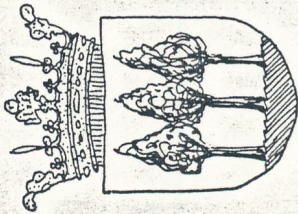
(get.) IKULINGS.

Overeenkomstig het eerspronkelijke,
DE SECRETARIS-GENERAAL VAN HET
MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN,

Het wapendiploma is gedateerd 14 februari 1951

20-02-1816

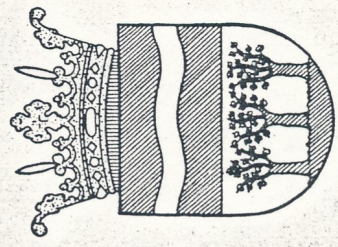
Wapendiploma: geen kroon
telst. 2nde van zilver, beladen met drie
boomen in hunne natuurlijke kleur

HET GEMEENTEWAPEN VAN DE VOORMALIGE GEMEENTE PRINCENHAGE

Het oudst bekende gemeentewapen van deze vroegere grote gemeente ten westen van het stadje Breda bevindt zich in het rijksarchief van 's-Gravenhage en dateert van bijna 350 jaar geleden n.l. van 6 juni 1633.
Ook toen stelde het drie boompjes voor die op de een of andere wijze in de grond geplant staan. Op latere afbeeldingen vinden we de drie boompjes in verschillende stijlen, afhankelijk van de ontwerper en de tijd waarin ze gemaakt werden. In 1942 werd de gemeente Princenhage opgeheven en verdween natuurlijk ook het wapen als gemeentewapen, hoewel het nog dikwijls door de jonge gemeente Prinsenbeek in de eerste tien jaren van haar bestaan werd gebruikt.

HET GEMEENTEWAPEN VAN PRINSENBEEK

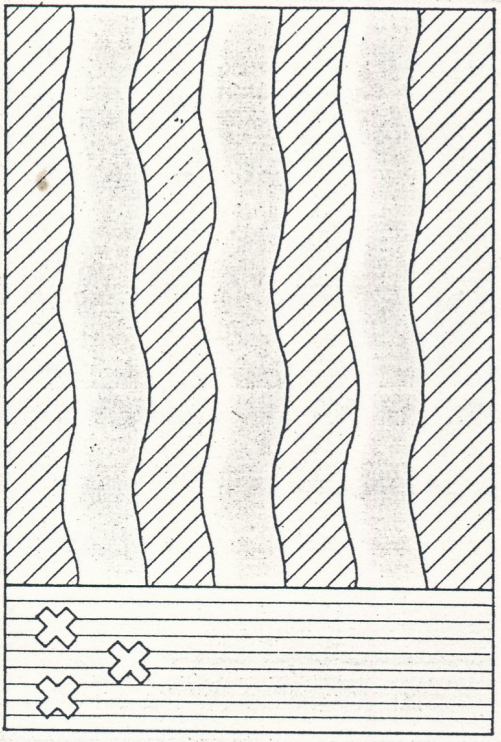
wapendiploma:
perceelvorm rond i.p.v.u.o
dwarsbalk sterker gegolfd,
boomblaadjes hartvormig
takken:

Volgens het Koninklijk besluit van 12 januari 1951, waarbij het wapen werd verleend aan de gemeente Prinsenbeek, luidt de beschrijving:

- „Doorsneden:
 - I. in sinopel een golvende dwarsbalk van zilver;
 - II. in zilver drie lindebomen van sinopel, staande op een terras van hetzelfde.
 Het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en twee paaren”.

Het bovenste gedeelte van het wapen draagt het symbool van een beek en is een zinspeling op de naam van de gemeente.
Het onderste gedeelte bevat het wapen van de voormalige gemeente Princenhage.

DE GEMEENTEVLAG

Prinsenbeek is in het bezit van een officiële gemeentevlag, die werd ingesteld bij besluit van de gemeenteraad van 11 oktober 1963 en waarvan de beschrijving luidt:

„Een vlag van zeven even hoge banen van groen en wit, waarvan de witte tenminste driemaal gegolfd zijn, met een langs de gehele broeking* verlengd rood kanton, waarop in de top drie witte Sint-Andriesskruisen, geplaatst 2 en 1.”

De kleuren van de vlag zijn ontleend aan het gemeentewapen. De golvende vorm van de banen is analoog aan de wijze waarop in het wapen de „beek” is gesymboliseerd; het aantal van zeven houdt verband met het feit dat de beide kleuren zich ook in het wapen meermaalen afwisselen. De drie schuin kruisen zijn het oude teken van het Land van Breda, later de Baronie genoemd. Door dit embleem wordt de verbondenheid van de gemeente met de Baronie verzinnebeeld.

Bij de afbeeldingen van het wapen en de vlag zijn de kleuren aangeduid door de arcering die in de heraldiek gebruikelijk is:
verticaal gestreept = rood; links schuin gestreept = sinopel of groen; niet gestreept = zilver of wit.

* De broeking, ook wel broek genoemd, is de opgenaalde band waardoor het touw of koord loopt ter bevestiging van de vlag aan de stok.